

Ungdomsskolerne og skolereformen

FREDERIKSHAVN D. 12 NOVEMBER

SEKRETARIATSCHEF EJNAR BO PEDERSEN, UNGDOMSSKOLEFORENINGEN

Folkeskolereform 2014

Tre mål for folkeskolen:

- Folkeskolen skal **udfordre** alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
- Folkeskolen **skal mindske betydningen af social baggrund** for de faglige resultater-
- Tilliden til og **trivsel** i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem **respekt** for professionel viden og praksis.

(Mine fremhævninger)

Folkeskolereform 2014

Udvikling af undervisning og læring, kompetencer og viden

- Målstyret undervisning
- Varieret og virkelighedsnær undervisning
- Læringskonsulenter

Folkeskolereform 2014

En længere, mere virkelighedsnær skoledag

- Den åbne skole / partnerskaber
- Flere timer til dansk og matematik
- Tidligere fremmedsprog
- Lektiehjælp og faglig fordybelse
- Motion og bevægelse
- Nye fag - håndværk og design samt hjemmekundskab
- Flere valgfag i 7. klasse
- Målstyret undervisning

Samarbejde og læring i den åbne skole

- Ungdomsskolernes rolle i skoledagen efter folkeskolereformen
- I samarbejde med Center for Ungdomsforskning (CeFU) og 7 kommunale ungdomsskoler

- Vores mål var, at:

Finde og identificere de gode eksempler på samarbejde mellem ungdomsskolers, folkeskoler og eventuelle samarbejdspartnere omkring læring

Skildre læring i (understøttende) undervisning i etablerede samarbejder, herunder fokus på læringsmetoder og læringsudbytte

Udvikle brugbare værktøjer og metoder til effektmåling og evaluering af læringsudbytte

De gode eksempler fra SoL

- Valgfag: Dykning i Kolding
- Valgfag: Art-lab i Odense
- Valgfag: Iværksætteri
- Understøttende undervisning: Filmprojektet i Egedal
- Understøttende undervisning: MILIFE i Randers og Horsens
- Flere eksempler på www.usf.dk/sol.aspx

Dykning (UngKolding)

- Begynder kursus i fritidsdykning, udbydes i samarbejde med lokal dykkerforening
- Eleverne opnår grundlæggende viden og færdigheder, som er nødvendig for at dykke
- Faget følger internationale standarder og procedure for afvikling af dykning
- De centrale kundskabs- og færdighedsområder er:
 - Dykkerteori
 - Dykkerfærdigheder i beskyttet vand
 - Dykkerfærdigheder i åben vand
- Internationalt dykkercertifikat ned til 18 meters dybde

Dykning (UngKolding)

Kompetencemål:

- Anvende teknikker, overvejelser, regler fra såvel planlægning som udførelse
- Planlægge og gennemføre dykning i åben vand miljøer
- Planlægge og udføre forskellige former for dykning

Videns og færdighedsmål

- Forstå sammenhængen mellem fysisk aktivitet og teori, herigennem kemi og matematik.
- Bevæge sig med fortrolighed og omtanke i og på vandet.
- Anvende kroppens fysiske og fysiologiske love.
- Gennemføre og udvikle øvelser og serier over og under overfladen med dykkerudstyr.

Art-lab (Ung Nord, Odense)

- Elever introduceres til forskellige kunstmiljøer og –værksteder f.eks. illustration, billedkunst og skulptur
- Elever eksperimenterer med egne ideer, former, farver, teknikker og komposition
- Undervisningen varetages af professionelle kunstnere
- Elevernes værker udstilles på ”Young artists forårsudstillingen i Odense”

Art-lab (Ung Nord, Odense)

Færdighedsmål

- Eleven kan anvende farvernes virkemidler til at skabe en bestemt stemning
- Eleven kan fremstille en arkitekturmodel ud fra egen planlægning
- Eleven kan inddrage omgivelserne i billedfremstilling

Vidensmål

- Eleven har viden om sammenhæng mellem form og funktion i bygninger
- Eleven har viden om højtryk, plantryk og dybtryk
- Eleven har viden om højtryk, plantryk og dybtryk

Iværksætteri (KKU)

- Introducerer elever til livet som iværksætter
- Virkelighedsnær og praksisorienteret
- Fokus på at skabe, analysere og vurdere innovative løsninger i en virksomhedskontekst
- Skal vække elevernes interesse for innovative processer og det selvstændige liv
- Eleverne udvikler eget produkt samt forretningsplan til fremlæggelse
- Understøtter folkeskolens nye fag "Håndværk og Design"
- Understøtter folkeskolens tværgående tema innovation og entreprenørskab

Iværksætter (KKU)

Læringsmål

- Eleven kan nævne forskellige idegenererings- og brainstorming-processer og arbejde med sådanne processer i praksis.
- Eleven kan forklare hovedtræk omkring ide- og konceptudviklingsprocessen
- Eleven kan nævne forskellige typer af prototyper og udarbejde simple skitser og modeller.
- Eleven kan definere og beskrive målgruppe, værdiskabelse og logodesign
- Eleven kan lave materiale såsom salgsvideo, plakat m.m., der skal bruges til en 'investor pitch'

Filmprojekt (Ung Egedal)

- Understøttende undervisning, som introducerer elever til filmmediet
- Et klasse- og procesorienteret projekt, som stiller krav til elevernes evne til at samarbejde
- Eleverne får tildelt roller, som var de en del af en filmoptagelse. F.eks. instruktør, skuespiller, klipper, lydmand osv.
- Professionelle instruktører, manuskriptforfattere osv. inddrages
- Samler hvert år otte 8. klasser fra Egedal Kommune

Filmprojekt (Ung Egedal)

Læringsmål:

- At give eleverne en mulighed for at få indblik i filmmediets teknikker og virkemidler.

Herunder:

- At kunne håndtere de teknikker som filmproduktion kræver (lyd, lys, klipping, kameraføring osv.)
- At kunne forstå, analysere og bruge de filmiske virkemidler
- At kunne strukturere, planlægge og gennemføre en længere arbejdsproces.
- At kunne samarbejde, samt give og tage imod kritik
- At kunne kommunikere formålsrettet.
- At kunne modtage undervisning og sparring af professionelle fagfolk udenfor skolen.

MILIFE

(Randers Ungdomsskole, Horsens Ungdomsskole, + ...)

- Et udviklings- og undervisningsforløb for unge mellem 13 og 25 år
- Formålet er at styrke de unges sociale og personlige kompetencer for derigennem at forbedre chancerne for at gennemføre en kompetencegivende uddannelse og eller få et job
- MILIFE arbejde med de unge på 5 personlige kompetencefelter
 1. Kend dig selv
 2. Dig og andre
 3. Dig og din udvikling
 4. Dig og dine mål
 5. Dig og jobbet

MILIFE

(Randers Ungdomsskole, Horsens Ungdomsskole, + ...)

Forløbets succes afgøres ved at effektmåle på 7 ud af 11 følgende udsagn:

1. Har den unge fået en større selvindsigt
2. Har den unge fået større selvværd
3. Har den unge fået større indsigt i egne personlige værdier
4. Er den unge blevet mere bevidst om personlige styrker
5. Er den unge blevet bedre til at sætte personlige mål
6. Er den unge blevet bedre til at agere selvstændigt
7. Er den unge blevet bedre til at håndtere konflikter
8. Er den unge blevet bedre til at sætte sig i andres sted og forstå andre,
9. Er den unge blevet bedre til at kommunikere konstruktivt
10. Føler den unge et større personligt ansvar for sit liv
11. Føler den unge sig bedre til at samarbejde

Resultater fra CeFUs undersøgelse

- Følgforskning: Hvilken læring opnår elever gennem samarbejdsfag mellem folkeskole og ungdomsskole?
- Interviews og observationer fra 7 samarbejdsfag
- Opdeling af de forskellige undervisningsforløb
 1. Virkelighedsnære forløb i autentiske læringsmiljøer
 2. Anvendelses og produktorienterede undervisningsforløb
 3. Læringsunderstøttende undervisning

1. Virkelighedsnære forløb i autentiske læringsmiljøer

Virkelighedsnære forløb i autentiske læringsmiljøer er forløb, som:

- Understøtter elevernes **nysgerrighed og undersøgende tilgang** til det faglige indhold
- Understøtter elevernes oplevelse af **meningsfuldhed og relevans** i undervisningen
- Understøtter elevernes mulighed for **fysisk udfoldelse** som en integreret del af undervisningen
- Understøtter elevernes mulighed for **fordybelse og erkendelse** gennem kreative og åbne læreprocesser

”Jeg synes, det er nemmere at forstå sådan nogle faglige ting, når man har det foran sig, de fortæller også noget fagligt om det, mens man står og er i gang med det. I stedet for at man sidder med et papir og tager noter, mens en lærer står foran tavlen, det kan godt gå hen og blive lidt kedeligt. Så det med, at man laver noget praktisk imens...” (Elev, Norddjurs)

1. Virkelighedsnære forløb i autentiske læringsmiljøer (fortsat)

- Det virkelige og autentiske **understøtter elevernes læring**
- Skaber en **synlig og tæt kobling** mellem teori og praksis
- Autentiske læringsmiljøer skaber **gode rammer for nye læreprocesser**
- Skaber et **frirum** fra tidspres og manglende selvbestemmelse

"(...) omme på skolen, der er det meget sådan, nu skal I gøre det her, og nu skal I gøre det her, og det er bare at gå i gang lige nu, I har ti minutter til det, og det er sådan, vi føler os meget pressede. Her er der sådan god tid, og man kan ligesom gøre sig umage og grundig, det kan man ikke rigtig omme i skolen, fordi der er meget presset tid"(Elev, Odense)

2. Anvendelse og produktorienterede undervisningsforløb

Anvendelse og produktorienterede undervisningsforløb er forløb, som:

- Understøtter elevernes **samskabelse, involvering og engagement** i undervisningen
- Understøtter elevernes oplevelse af retning og **meningsfuldhed** i undervisningen
- Understøtter elevernes af **sammenhæng mellem teori og praksis** gennem arbejdet med udformning af et konkret produkt

”Jeg synes, det har været fedt, fordi mange af tingene er noget, vi har skullet gøre selv. Vi har skullet samarbejde i en gruppe og ligesom selv finde ud af, hvad skal vi gøre her, og at under stress fx med en scene, der måske er kikset lidt, så ligesom kunne fokusere på, hvad skal vi gøre nu her. Så det har været en meget god måde at lære nye ting på.” (Elev, Egedal)

2. Anvendelse og produktorienterede undervisningsforløb (fortsat)

- Et klart (for)mål engagerer eleverne og påvirker motivationen og lysten til læring
- Eleverne er enige: Det **klare mål** er forløbets styrke
- Involvering og medbestemmelse understøtter elevernes oplevelse af medansvar
- Centralt at forløbene tilpasses elevernes deltagerforudsætninger

”(...) i det her fag får man bare lov til at komme ud med alle sine ideer og få det lavet. Mens i de andre fag, så får du jo at vide, hvad du skal lave i en bog eller et eller andet, så her får man lov til at give slip” (Elev, KKU)

3. Læringsunderstøttende forløb

Læringsunderstøttende forløb er forløb, som:

- Skaber mulighed for at arbejde med elevernes faglige kunnen og **mestrings-strategier**
- Skaber mulighed for at arbejde med **personlige og sociale** kompetencer
- Skaber mulighed for at arbejde med **det sociale læringsmiljø** i klassen
- Skaber mulighed for at arbejde med at (gen)skabe faglig selvtillid og motivation hos elever med faglige udfordringer

”Også det med at stole på hinanden. At man kan fortælle noget, som måske kan være svært at fortælle før i klassen. Det med at man er blevet mere tryk, og at man har fået et bedre sammenhold. Det synes jeg klart, at vi er blevet bedre til i vores klasse” (Elev, Randers)

3. Læringsunderstøttende forløb (fortsat)

Læringsunderstøttende undervisning motiverer elever og fremmer deres læringsudbytte

Læringsunderstøttende undervisning skaber større tryghed, åbenhed og sammenhold

Arbejdet med selvtillid, vedholdenhed og personligfremtning understøtter det sociale miljø i klassen

Læringsunderstøttende undervisning skaber en **fornyet tro på egne evner**

"Jeg har lært mere om mig selv, altså at jeg kunne noget mere fagligt, end jeg selv havde troet" (Elev, Horsens)

Ungdomsskole-fokus

- At 'blive til **nogen**', ikke blive til noget
- Edu-tainment

Education + entertainment = bevidst kobling mellem læring/undervisning og underholdning

Anbefalinger

- Find den rette underviser (kig på både fag og lærer)
- Udnyt de personlige og professionelle relationer
- Ledelsesmæssig opbakning er altafgørende
- Præsenter en færdig pakke
- Tilbyd kvalitet og fleksibilitet, gerne i uvante rammer og mixede grupper
- Tillad fejltrin som grundlag for ny læring
- Udarbejd skriftlige samarbejdsaftaler, MEN
- Lad ledelse være ledelse og lad undervisere fokusere på udvikling og gennemførelse
- Ting tager tid – bevar tålmodigheden

Lyst til at vide mere om vores erfaringer fra SoL?

På www.usf.dk/sol.aspx finder du:

- 3 rapporter
 - Elevers læring i den åbne skole (CeFU rapport)
 - En nødvendig partner - Ungdomsskolens bidrag til elevers læring i den åbne skole
 - En nødvendig partner - Ungdomsskolens rolle i organiseringen af den åbne skole
- Miniguider med centrale anbefalinger og henvisninger til konkrete afsnit:
 - De vigtigste anbefalinger til FOLKESKOLEN
 - De vigtigste anbefalinger til UNGDOMSSKOLEN
 - De vigtigste anbefalinger til ANDRE AKTØRER
 - De vigtigste anbefalinger til FORVALTNING OG POLITIKERE

